

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ
ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради НДІ
ВПЗ імені академіка
В. В. Сташиса НАПрН України
(протокол № 11 від 13.09.2024
р.)

СИЛАБУС

ТЕОРІЯ ПРАВОВОЇ СТАТИСТИКИ

ВИКЛАДАЧІ	
<i>Христич Інна Олександрівна</i> , старший науковий співробітник відділу кримінологічних досліджень НДІ ВПЗ імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України, кандидат економічних наук, доцент	
Контактний телефон	+38 057 715-62-08 (роб.)
E-mail	khrystych.inna@gmail.com
<i>Пивоваров Володимир Володимирович</i> , завідувач відділу дослідження проблем кримінально-виконавчого права НДІ ВПЗ імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України, кандидат юридичних наук, доцент	
Контактний телефон	+38 057 715-62-08 (роб.)
E-mail	vpvovarov@gmail.com
Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право, 081 Право
Статус дисципліни	Дисципліна циклу професійної підготовки обов'язкової компоненти, викладається у 2

	семестрі I курсу в обсязі 2 кредитів
МОВА ВИКЛАДАННЯ	Українська
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	<p>Консультації навчальної дисципліни відбуваються:</p> <p><i>аудиторні консультації</i> – аудиторія №408 згідно з графіком консультацій;</p> <p><i>онлайн консультації</i> – через Zoom за попередньою домовленістю з викладачем. Для погодження часу онлайн консультації слід писати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Христич І.О. на електронну пошту khrystych.inna@gmail.com ; - Пивоваров В.В. на електронну пошту vruvovarov@gmail.com <p>Пропуск занять:</p> <p>для відпрацювання пропущених занять, узгодження виду відпрацювання та ін. питань слід звернутись до викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Христич І. О. на електронну пошту khrystych.inna@gmail.com або зателефонувати за номером +38 057 715-62-08; - Пивоваров В.В. на електронну пошту vruvovarov@gmail.com або зателефонувати за номером +38 057 715-62-08.
ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	<p>Прослуховуючи цей курс, здобувачі погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; - надавати для оцінювання лише результати власної роботи; - не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити/покращити результати інших здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; - ні в який спосіб не публікувати відповіді на питання, що ставляться в рамках навчальної дисципліни для оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	<p>Полягає у формуванні знань про кількісну сторону правових явищ, а також навичок щодо обчислення та використання показників, що характеризують стан правопорядку, формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан правової статистики в Україні та</p>

	світі. Основне - це вміння аналізу даних правової статистики та розробка на його основі заходів боротьби з правопорушеннями в державі, формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії можливості застосування її досягнень у запобіганні злочинам, аналіз та прогнозування криміногенної ситуації в Україні, а також вирішення завдань професійної діяльності з обов'язковим урахуванням навичок ведення статистичного обліку та звітності.
ФОРМАТ КУРСУ	Форма навчання – денна / заочна.
ФОРМИ І ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	Види навчальних занять: лекції, семінарські, індивідуальна робота, індивідуальні консультації, елементи дистанційного навчання, проміжний та підсумковий контроль.
ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА	<ul style="list-style-type: none"> – вивчення додаткових нормативних і літературних джерел щодо організації і проведення наукових досліджень та розв'язання наукознавчих проблем; – участь у наукових заходах, тематикою яких є, зокрема, проблеми наукознавства; – підготовка наукових доповідей та їх презентація з проблемних питань наукознавства; – написання наукових есе, рефератів, наукових оглядів, контрольних робіт, статей та тез наукових доповідей з окремих наукознавчих проблем; – узагальнення юридичної практики, необхідної для аналізу і розв'язання наукознавчих проблем; – інші форми індивідуальної роботи за узгодженням з викладачем.
ФОРМИ КОНТРОЛЮ	підсумковий контроль – у формі заліку
ПРЕРЕКВІЗИТИ	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з філософії, кримінального права.
НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ	Мультимедійне обладнання, комп'ютерне забезпечення з виходом в мережу Інтернет
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	<p>За результатами освоєння навчальної дисципліни повинен продемонструвати такі <i>результати навчання</i>.</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади правової статистики; - законодавчу та нормативно-правову базу, що формує фундамент статистичної науки в сфері правоохоронної діяльності; - чинники, що визначають та впливають на правову статистику; - теорію ведення статистичних обліків, їх структуру, системні якості і функціональне

	<p>призначення.</p> <ul style="list-style-type: none"> - статистичні показники, за якими можна оцінити стан та основні тенденції правопорядку та злочинності в Україні. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу проблемних питань, що виникають під час статистичних досліджень; - ставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення проблемних ситуацій, пов'язаних з удосконаленням обліку кримінальних правопорушень; - самостійно поглиблювати свої знання, правильно визначати, обґрунтовувати і відстоювати власну позицію щодо вдосконалення обчислення й аналізу статистичних показників щодо правопорядку та злочинності в країні; - самостійно аналізувати текст законів України, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність правоохоронних органів щодо ведення документів первинного обліку та статистичних звітів; - правильно тлумачити, обчислювати та використовувати показники, що характеризують діяльність правоохоронних органів. 	
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ		
Змістовний блок I:		
Основні теоретичні положення правової статистики		
Лекція	ТЕМА № 1. Предмет, метод і система правової статистики	2
Лекція	ТЕМА № 2. Статистичне спостереження. Основні положення теорії ймовірності та вибіркового спостереження	2
Семінарське заняття 1	Статистичне спостереження. Основні положення теорії ймовірності та вибіркового спостереження	2
Лекція	ТЕМА № 3. Документи первинного обліку і статистична звітність правоохоронних та судових органів	2
Семінарське заняття 2	Документи первинного обліку і статистична звітність правоохоронних та судових органів	2
Змістовний блок II:		
Основні методи обчислення та аналізу показників правової статистики		
Лекція	ТЕМА № 4. Зведення і групування даних статистичного спостереження	2
Семінарське заняття 3	Зведення і групування даних статистичного спостереження	2
Лекція	ТЕМА № 5. Абсолютні, відносні та середні величини і показники варіації	2
Семінарське заняття 4	Абсолютні, відносні та середні величини і показники варіації	2
Лекція	ТЕМА № 6. Статистичний аналіз та його завдання	2
УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ		

Форми освітнього процесу, які передбачають оцінювання здобувача		2-й семестр
<i>Аудиторна робота</i>		40
<i>Індивідуальні завдання</i>		10
<i>Контрольні заходи</i>	Підсумковий контроль у формі семестрового заліку	50
Разом:		100
ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ		
Види занять	Кількість балів відповідно до виду заняття (за один вид заняття)	Критерії оцінювання
<i>Семінарські заняття під час аудиторної роботи</i>	9-10	відмінний рівень засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки
	7-8	добре засвоєння матеріалу з теми, але є не значні помилки
	5-6	задовільний рівень засвоєння матеріалу з теми, суттєві і у значній кількості помилки
	3-4	поганий рівень засвоєння матеріалу з теми, значна кількість недоліків
	1-2	мінімальний рівень засвоєння матеріалу з теми, але достатній для оцінювання
	0	поверхневий рівень засвоєння матеріалу з теми, велика кількість помилок
<i>Індивідуальні завдання</i>	9-10	глибоке знання проблем, пов'язаних із темою завдання (дослідження), вільне володіння матеріалом, вміння самостійно і творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні висновки
	7-8	в роботі розкрито основні положення теми завдання (дослідження), але є деякі неточності у викладеному матеріалі, теоретичні поняття недостатньо підтверджені фактичними даними
	5-6	основні положення теми завдання (дослідження) розкрито, але деякі питання висвітлено не в повному обсязі та не має підтвердження теоретичних понять фактичними даними, відсутній творчий підхід до дослідження
	3-4	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, з великою кількістю суттєвих помилок, відсутні самостійні висновки
	1-2	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, взагалі відсутні висновки, вбачається доволі слабке знання предмета дослідження
	0	основні положення теми завдання (дослідження)

		висвітлено поверхнево, вбачається відсутність самостійності дослідження
<u>Контрольні заходи:</u>		
- підсумковий контроль у формі заліку	50	- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у науково-дослідній роботі
	40	- достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для науково-дослідної роботи
	30	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку за наявності уявлення про шляхи їх самостійного усунення
	20	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку при відсутності уявлення про шляхи їх самостійного усунення
	10	- прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - помилки та суттєві неточності у відповіді на заліку
	0	- відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - відсутність очікуваних результатів навчання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Інституті	Рівень компетентності
A	ВІДМІННО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має всебічні знання в межах вимог навчальної програми, уміє формулювати висновки на основі отриманих знань, обґрунтовувати	5	90-100	Високий

	свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, творчої діяльності, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.			
В	ДУЖЕ ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії добре володіє вивченим матеріалом з дисципліни в межах вимог навчальної програми, намагається формулювати світоглядні та методологічні висновки на основі отриманих знань, обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань. Водночас відповідь має певні неточності.	4	80-89	Достатній
С	ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії виявляє знання в межах вимог навчальної програми. Робить спроби формулювати світоглядні й методологічні висновки на основі отриманих знань. Уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за зразком. Водночас відповідь є недостатньо осмисленою, має помилки і неточності.		70-79	
Д	ЗАДОВІЛЬНО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює частину навчального матеріалу і виявляє здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою викладача. Відповідь має суттєві помилки.	3	65-69	Середній
Е	ДОСТАТНЬО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, відтворює значну його частину на репродуктивному рівні. Відповідь		60-64	

	має суттєві помилки.			
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю повторного складання семестрового контролю). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює незначну частину навчального матеріалу виявляє слабку здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою викладача. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.	2	35-59	Низький
F	НЕЗАДОВІЛЬНО (з повторним обов'язковим вивченням залікового кредиту). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.		34 і менше	
Орієнтовний перелік питань до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце статистики в системі суспільних наук. 2. Зв'язок правової статистики із загальною теорією статистики. 3. Зв'язок правової статистики із правовими науками. 4. Методологія статистичного дослідження у правовій статистиці. 5. Предмет, методи та функції правової статистики. 6. Етапи статистичного дослідження. 7. Значення правової статистики та її основні галузі. 8. Значення даних правової статистики для зміцнення правопорядку в країні. 9. Поняття статистичного спостереження, його форми. 10. Поняття статистичного спостереження, його види. 11. План, мета та програма статистичного спостереження. 12. Поняття одиниці статистичного спостереження. 13. Поняття одиниці сукупності та одиниці виміру. 14. Об'єкти кримінальної правової статистики. 15. Помилки статистичного спостереження та види контролю даних. 16. Документи первинного обліку в прокуратурі та органах внутрішніх справ, їх застосування при статистичному спостереженні. 17. Документи первинного обліку в судах та органах юстиції, їх застосування при статистичному спостереженні 18. Поняття статистичної звітності. 19. Вибірковий метод у правовій статистиці. 20. Значення вибіркового спостереження у правовій статистиці. 21. Поняття статистичного групування і зведення матеріалів статистичного спостереження. 			

	<p>22. Види групувань у кримінальній статистиці.</p> <p>23. Ряди розподілу та їх види.</p> <p>24. Статистичні таблиці та вимоги до них.</p> <p>25. Поняття та види статистичних графіків.</p> <p>26. Графічне зображення показників у правовій статистиці.</p> <p>27. Поняття статистичних показників.</p> <p>28. Поняття абсолютних величин. Їх види, одиниці виміру.</p> <p>29. Поняття рівня злочинності і рівня судимості. До яких видів величин вони відносяться.</p> <p>30. Поняття узагальнюючих показників.</p> <p>31. Поняття «стан злочинності». Розкрийте його зміст.</p> <p>32. Види відносних показників.</p> <p>33. Поняття коефіцієнта злочинності. Техніка його обчислення.</p> <p>34. Поняття відносної величини інтенсивності. Техніка її обчислення.</p> <p>35. Поняття відносної величини координації. Техніка її обчислення і значення її в практичній діяльності правоохоронних органів.</p> <p>36. Поняття відносної величини динаміки. Техніка її обчислення.</p> <p>37. Поняття структури злочинності, її види та техніка обчислення.</p> <p>38. Поняття відсотку розкриття злочинів. Техніка його обчислення.</p> <p>39. Відносна величина порівняння і поняття «географія» злочинності.</p> <p>40. Топографія злочинності. Техніка обчислення.</p> <p>41. Ціна злочинності. Техніка обчислення.</p> <p>42. Динаміка злочинності. Техніка його обчислення.</p> <p>43. Поняття середньої величини та їх види.</p> <p>44. Поняття показників варіації.</p> <p>45. Статистичні ряди та їх види.</p> <p>46. Види рядів динаміки.</p> <p>47. Основні показники інтервальних рядів динаміки.</p> <p>48. Основні показники моментних рядів динаміки.</p> <p>49. Види та форми взаємозв'язків між явищами.</p> <p>50. Коефіцієнт кореляції і його значення для проведення статистичного дослідження.</p>
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна)</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <p>1. Мармоза А.Т. Правова статистика. 2-ге видання. Підручник затверджений МОН України. Центр учбової літератури, 2022. 528 с.</p> <p>2. Мармоза А.Т. Практикум з правової статистики. Навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: ЦУЛ, 2020. 316 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <p>1. Вербенський М. Г., Кулик О. Г., Наумова І. В. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: 2020 рік [Текст]: монографія за заг. ред. М. Г. Вербенського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 144 с.</p> <p>2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навчальний П 68 посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. – 164 с.</p> <p>3. Христин І.О. Вдосконалення правової статистики в Україні. <i>Тенденції розвитку правової освіти та науки України в контексті європейської інтеграції</i>. Міжнародна наукова конференція. (November 1–2, 2023. Częstochowa, the Republic of Poland). Riga, Latvia: “Baltija Publishing”,</p>

2023. 220 pages.; 181 – 184 p. Development trends in legal science and education of Ukraine in the context of European integration | Publishing House “Baltija Publishing”

4.Христич І.О. Використання штучного інтелекту при викладанні правової статистики. *STEM та STEAM: науково-практичні тенденції розвитку цифровізації в умовах євроінтеграції*: матер. Всеукр.о наук.-педаг. підвищення кваліфікації (4 грудня – 14 січня 2024 року) Львів – Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 70 – 73. advanced_training@cuesc.org.ua.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> - офіційний веб-портал Верховної Ради України
- 2.<http://www.reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
- 3.<http://www.ukrstat.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби статистики України
- 4.<https://dsa.court.gov.ua/dsa> - офіційний сайт Державної судової адміністрації України
- 5.<https://ssu.gov.ua> - офіційний сайт Служби безпеки України
- 6.<https://www.npu.gov.ua> - офіційний сайт Національної поліції України
- 7.<https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> - офіційний сайт Офісу Генерального прокурора України
- 8.<http://err.eurostat.ec.europa.eu/> - офіційний сайт Європейської служби статистики
- 9.<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України
10. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний сайт Кабінету Міністрів України
11. Інструкція з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: затв. наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 р. № 814. у редакції наказу Державної судової адміністрації України від 17 жовтня 2023 р. № 485 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0169750-13?lang=ru.#Text>
12. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Генерального прокурора України від 30.06.2020 р. № 298. : URL: <http://www.gp.gov.ua>.